

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: Vinter 2021
Institution	Social- og Sundhedsskolen Midt- og Vestjylland
Uddannelse	EUX Velfærd (HTX tekniske eux-forløb)
Fag og niveau	Samfundsfag B
Lærer(e)	Terkel Tronier Jakobsen
Hold	18saBux

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Individ og kultur
Titel 2	Ideologier, politik og demokratiske udfordringer
Titel 3	Økonomi og fremtidens velfærd
Titel 4	
Titel 5	

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Individ og kultur
Indhold	<p>Kernestof: Malling, Søren mfl.: ”SamfNU B” (lærerplan 2017). Systemebog: https://samfnub.systeme.dk/: Kapitel 1 og kapitel 2</p> <p>Brøndum, Peter og Thor Banke Hansen: ”Luk samfundet op!” (3. Udgave). København: Columbus, s. 53-62</p> <p>”Familien i det senmoderne samfund”: https://samfnuwebsite.systeme.dk/fileadmin/filer/Tekster/Emne2/msk_t_fam_senmod_samf.pdf (11-09-2018)</p> <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none">• ”Er danske forældre storforbrugere af daginstitutioner”, 23-01-2017, https://www.mm.dk/tjekdet/artikel/flest-boern-daginstitutioner• ”Piger giver drenge stadig flere karakterklø”, <i>dr.dk</i>, 23-01-2017• ”Globalt studie afslører en godt gemt hemmelighed: Piger er ikke kun bedst til sprog, men også til matematik og naturfag” <i>folkeskolen.dk</i>, 26-08-2015• ”Indblik: Tingenes internet” (2016). Fra TV Midtvest: https://www.tvmidtvest.dk/nyheder/30-10-2016/1930/indblik-tingenes-internet• ”Risikosamfundet er stadig aktuel”, <i>Politiken</i>, 08-07-2006• ”Lad os gøre op med idealet om kernefamilie”, <i>Politiken</i>, 23-03-2016• ”16.290 skilsmisser: Sådan er de danske familier i tal”, <i>Alt.dk</i>, 02-03-2017• ”Hvilken familie! En pragmatisk version af idyllen”, <i>fremtidsforskeren.dk</i>, 10-09-2002• Statistikker fra Samfundsstatistik 2017: ”Familier fordelt på familietyper tabel 2.1” ”Børn der opleverede et familieopbrud i 2015 tabel 2.6”• YouTube klip (3:25): ”Hofstede's 5 Cultural Dimensions visualized on a world map”: https://www.youtube.com/watch?v=U-XdlbgFxZo• ”Forskelle mellem danskere og nydanskere blæses ud af proportioner”, <i>Politiken</i>, 03-06-2016• https://sv.wikipedia.org/wiki/Riksdagsvalet_i_Sverige_2018 (21-09-2018)• ”Bliver kaldt farlige i Sverige – men i Danmark ville deres politik være almindelig”, <i>TV2.dk</i>, 07-09-2018• Statistik: ”Tabel 1.1: Vælgernes politiske dagsorden, 1971-2015 (pct. af samtlige svar)”. Fra https://www.altinget.dk/christiansborg/artikel/boguddrag-

	<p>folketingsvalget-2015-oproer-fra-udkanten</p> <p>Bilagsmaterialer til synopsisprojekt:</p> <ul style="list-style-type: none">• ”Socialdemokratiet vil tvinge børn med indvandrerbaggrund i vuggestue”, <i>Berlingske</i>, 7.04.2017• ”Folketinget vedtager et tildækningsforbud”, <i>Ritzau</i>, 31. maj. 2018• ”Eksperter: Støjbergs integrationsydelse kan øge radikalisering”, <i>Politiken</i>, 18. AUG. 2015• ”Tabel 3-1 Indvandrere og efterkommere 1980-2016”• ”Etniske danskeres og indvandreres forhold til udvalgte værdier”. Fra http://vbn.aau.dk/files/214457062/Pol_analyse.pdf
Omfang	Ca. 130 sider
Særlige fokuspunkter	<p>Identitetsdannelse og socialisering Social differentiering og kulturelle mønstre i forskellige lande, herunder Danmark. Politisk meningsdannelse</p> <p>Identitetsdannelse og socialisering Anerkendelse (Honneth) Kapitaler (Bourdieu) Social arv Førmoderne, moderne og senmoderne samfundstyper, og socialkarakterer ”Senmoderne” sociologer: Giddens, Beck, Bauman Sociologisk kulturforståelse Beskrivende og dynamisk kulturbegreb Hofstedes kulturdimensioner Mainstreamkultur, subkultur og modkultur Nation, national identitet, nationalisme og politisering Stamtavle- og tilvalgsstrategi Identitetsvalg: ren-, bindestregs- og kreolsk identitet Assimilation, segregation og pluralistisk integration Minoritetspolitikker: Fremmende, neutrale og afvisende Etnocentrisme, stereotyper og fordomme Kvantitativ og kvalitativ metode</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Individuelt, par- og gruppearbejde Projektarbejdsform Skriftligt arbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 2	Ideologier, politik og demokratiske udfordringer
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Malling, Søren mfl.: ”SamfNU B” (følger lærerplan 2017). Systimeibog: https://samfnub.systime.dk/: afsnit 3, afsnit 3.1, afsnit 3.1.1, 3.1.2, afsnit 3.2.1, afsnit 3.2.2 og afsnit 3.2.3, 3.2.4 afsnit 3.3, afsnit 3.3.1, afsnit 3.3.2 og afsnit 3.3.3 afsnit 3.4, afsnit 3.4.1 og afsnit 3.4.2 afsnit 4., afsnit 4.1, afsnit 4.1.1 og afsnit 4.1.2 afsnit 4.2, afsnit 4.2.1, afsnit 4.2.2 og afsnit 4.2.3</p> <p>Læssesøe, Thomas Løkke mfl.: ”SamfNU HTX” (følger lærerplan 2017). Systimeibog: SamfNU HTX SamfNU HTX (Læreplan 2017) (systime.dk) afsnit 5.3, afsnit 5.3.1, afsnit 5.3.2 og afsnit 5.3.3 afsnit 6, afsnit 6.1, afsnit 6.1.1, afsnit 6.1.2 og afsnit 6.1.3 og afsnit 6.1.4 afsnit 6.2, afsnit 6.2.1, afsnit 6.2.2 og afsnit 6.2.3 og afsnit 6.2.4 Afsnit 6.3, afsnit 6.3.1, afsnit 6.3.2 og afsnit 6.4 afsnit 7.1.3, afsnit 7.3 og afsnit 7.3.1</p> <p>”5.2 Ideologiernes forgreninger”. Fra Brøndum, Peter og Thor Banke Hansen: ”Luk samfundet op!” (3. Udgave). København: Columbus, s. 115-117, 159-173</p> <p>PolitikNU https://politik-nu.systime.dk/?id=c3169 ”Er partierne i krise?” https://politik-nu.systime.dk/?id=c3626 ”Massemedier og sociale medier”</p> <p>Bülow, Morten Winter mfl.: ”SamfNU STX & HF B-niveau Grundbog til samfundsfag” (2. udg.), SYSTIME s. 135-136, 138-140</p> <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Deadline (d. 27.04.2016). Fra CFU.• Fascisme og nazisme - Filmklip fra youtube (Holocaust: The Eternal Jew (Propaganda): https://www.youtube.com/watch?v=lfclF_DWksA• ”Mandatfordelingen i Folketinget 1913-2011”. Fra Benito Scocozza og Grethe Jensen: <i>Politikens Etbinds Danmarkshistorie</i>. 3. udgave, 2005, s. 452 f.• https://www.ft.dk/-/media/sites/ft/pdf/folkestyret/valg-og-afstemninger/folketingsvalg-fra-1953.ashx• https://nyheder.tv2.dk/politik/2019-06-14-mens-df-og-la-bloedte-gik-andre-frem-gaa-paa-opdagelse-i-vaelgernes-vandring#LA• https://www.altinget.dk/artikel/hvilke-partier-stemmer-de-rigeste-og-mindst-velhavende-vaelgere-paa• Social baggrund afgør igen partivalg: https://cvap.polsci.ku.dk/forskning/valgkamp/presse/Social_baggrund_afg_r_igen_partivalg_-_CVAP_i_Berlingske.pdf

- ”Se udviklingen: Partier får flere medlemmer”, *Altinget*, 11. sep. 2017
- Statistik: ”Figur 7.8 Partiernes medlemstal 1960-2011”:
<https://politiknu.systime.dk/?id=723>
- ”Europæisk undersøgelse: Danske unge er politisk toptunede”, *DR.dk*, 30. marts 2014
- Videoklip ”Grundloven”: <https://www.ft.dk/da/folkestyret/grundloven-og-folkestyret/grundloven-med-forklaringer>
- Videoklip: Trish Regan: Full video about the Venezuela/Denmark comparison:
<https://www.marketwatch.com/story/denmark-to-fox-news-host-you-are-fake-news-2018-08-16>
- Videoklip: “”YOU'RE FAKE NEWS" President Trump SLAMS CNN's Jim Acosta Over Border Statistics”: <https://www.youtube.com/watch?v=5Gv28dYm1gs>
- Videoklip: “Trump launches 2020 campaign: 'Lot of fake news back there'”:
<https://www.youtube.com/watch?v=1uICYzyOkJQ>
- “Den dødende vagthund”, *Berlingske*, 22. maj 2012
- ”Nyt verdensmål: Det postfaktuelle samfund skal overvindes”, *mm.dk*, 21. dec. 2016
- ”Sociale medier skader demokratiet”, *Information*, 09-02-2017
- Videoklip: <https://www.dr.dk/nyheder/udland/video-hans-rosling-man-skal-ikke-bruge-medier-til-forstaa-verden>
- <https://www.ft.dk/da/Folkestyret/Valg%20og%20afstemninger/Folkeafstemninger>
- <https://www.borgerforslag.dk/>
- <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/freedom-world-2017>
- <https://infographics.economist.com/2018/DemocracyIndex/>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Democracy_Index
- Videoklip: ”Grundloven”: [https://cdnapisec.kaltura.com/p/2158211/sp/215821100/embedIframeJs/uiconf_id/41529191/partner_id/2158211?iframeembed=true&playerId=kaltura_player_1535372893&entry_id=0_uu0lbqvu&flashvars\[streamerType\]=auto](https://cdnapisec.kaltura.com/p/2158211/sp/215821100/embedIframeJs/uiconf_id/41529191/partner_id/2158211?iframeembed=true&playerId=kaltura_player_1535372893&entry_id=0_uu0lbqvu&flashvars[streamerType]=auto)
- Videoklip: ”Rettigheder”: [https://cdnapisec.kaltura.com/p/2158211/sp/215821100/embedIframeJs/uiconf_id/41529191/partner_id/2158211?iframeembed=true&playerId=kaltura_player_1535372893&entry_id=0_7bmwncuv&flashvars\[streamerType\]=auto](https://cdnapisec.kaltura.com/p/2158211/sp/215821100/embedIframeJs/uiconf_id/41529191/partner_id/2158211?iframeembed=true&playerId=kaltura_player_1535372893&entry_id=0_7bmwncuv&flashvars[streamerType]=auto)
- “Her er de tre internationale aftaler, som DF vil have Danmark ud af”, *TV2.dk*, 10. aug. 2016
- ”Opbakningen til menneskerettigheds-konventionen er på vippen”, *Altinget*, 4. september 2017
- ”DF uenig med Løkke: Vi kan ikke ændre konventionerne, vi må opsig dele af dem”, *DR.dk*, 3. feb. 2018
- ”Læserbrev: Det er et kæmpe svigt, at regeringen endnu ikke har hentet de danske børn hjem fra Syrien”, *Information*, 27. maj 2020
- Berlingske “Opbakningen til regeringens coronastrategi lider massivt knæk: Så stor var tilliden for få måneder siden” d. 13. november 2020
- Meningsmåling: Berlingske barometer, <https://www.berlingske.dk/barometeret.20/11-2020>
- Lovgivningsprocessen i Folketinget:
<https://www.ft.dk/da/folkestyret/folketinget/lovgivningsprocessen-i-folketinget>
- ” Pressede embedsmænd åbner døren for lobbyister fra de store organisationer”, *Politiken*, 10. sep. 2013

	<ul style="list-style-type: none">• ”Ligestilling i Danmark?”, <i>Kristeligt Dagblad</i>, 05-09-2019• ”Danmark kan få flere minoritetsetniske kvinder i job”, <i>kvinfo.dk</i>, 30-11-2020
Omfang	Ca. 250 sider
Særlige fokuspunkter	<p>Politisk meningsdannelse og medier, herunder adfærd på de sociale medier Politiske ideologier, skillelinjer og partiadfærd Magtbegreber og demokratiopfattelser samt rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene Politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng</p> <p>Ideologierne Partierne i folketinget Eastons model Fake news Mediernes rolle Politiske deltagelsesformer Typer af medier (massemedier, sociale medier) og kommunikation Virtuelle fællesskaber og virtuelle interaktioner ift. Habermas (System og livsverden) Modeller om partiadfærd: Molin, Downs og Strøm Class-voting og Issue-voting Klassepartier, catch-all partier og mediepartier, markedspartier Nærhedsprincip og retningsprincip (vælgeradfærd) Direkte og indirekte/repræsentativt demokrati Grundloven og menneskerettigheder (konventionerne), retsstatsprincipper Marshall: civile, politiske og sociale rettigheder Ligestilling mellem køn Parlamentarisme og præsidentialisme Forskellige politiske systemer Demokratiopfattelser: Deltagelsesdemokrati, konkurrencedemokrati og deliberativt demokrati Lovgivningsprocessen Lobbyisme og interesseorganisationer Magttyper Kvantitativ og kvalitativ metode</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Individuelt, par- og gruppearbejde Skriftligt arbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 3	Økonomi og fremtidens velfærd
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Læssesøe, Thomas Løkke mfl.: ”SamfNU HTX” (følger lærerplan 2017). Systime I-bog: SamfNU HTX SamfNU HTX (Læreplan 2017) (systime.dk): kapitel 8 og dele af kapitel 9:</p> <p>Afsnit 9.1.1</p> <p>Afsnit 9.3, afsnit 9.3.1, afsnit 9.3.2 og afsnit 9.3.3</p> <p>Afsnit 9.6, afsnit 9.6.1 og afsnit 9.6.3</p> <p>Brøndum, Peter og Thor Banke Hansen: ”Luk samfundet op!” (3. Udgave). København: Columbus, s. 199, 208-217</p> <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none">• ”Lorenz-kurve til beregning af Gini-koefficient disponible indkomster, 2016” fra https://cepos.dk/abcepos-artikler/0157-hvad-er-gini-koefficienten/• ”Figur8.5 Simpel model over indkomstskattesatser i Danmark 2021” fra https://luksamfundetop.dk/kapitel-1/figurer-1-1-1-1-1-1-1• ”Planøkonomi, blandingsøkonomi og markedsøkonomi” figur fra https://glsamf.systime.dk/?id=236• ”Brugerbetaling ved lægen kan spare milliarder”, <i>bt.dk</i>, 30. juni 2012• ”Frivillige er nødvendige for fremtidens velfærd”, <i>Socialt Lederforum</i>, 15-06-2013• ”FAKTA: Danmark er igen verdens næstmest lykkeligste land”, Ritzau, 20. marts 2020• ”Danske virksomheder outsourcer som aldrig før”, <i>SCM.dk</i>, 29-03-2011• Statistik: ”Tabel 1.1 Aldersfordeling pr. 1. januar”. Fra Samfundsstatistik 2020• Statistik: ”Alderspyramide. Befolkningen i Danmark 1.1.1993”. Fra https://denstoredanske.lex.dk/alderspyramide• ”Flere voksenlærlingen kan løse en del af manglen på kvalificeret arbejdskraft”, <i>fbo.dk</i>, 21-02-2020• ”Figur 9.12: Muligheder for udvidelse af arbejdsstyrken” fra Luk Samfundet Op! 3. udgave, s. 215• ”Der vil være 75.000 flere over 80 år i 2025 – det koster milliarder”, <i>Berlinske</i>, 31-05-2019• ”Stop svækkelsen af den danske flexicurity-model”, <i>ae.dk</i>, 12-01-2015• ”Fremtidens vækst skal være grøn og til gavn for alle”, <i>Arbejderbevægelsens Er-</i>

	<p><i>hvervsråd, 20-07-2019</i></p> <p>Bilagsmaterialer til synopsisprojekt:</p> <ul style="list-style-type: none">• Debat: Velfærdsstaten har nået sin yderste grænse, <i>Berlingske</i>, 22. oktober 2019• ”Aldersfordeling 1990-2060”. Fra Samfundsstatistik 2020 og ”Offentlige udgifter i 2017 fordelt efter formål”. Fra Danmarks Statistik: www.statistikbanken.dk/OFF29• ”Hvordan overlever velfærdsstaten?”, <i>Information</i>, 5. juli 2010• ”De lavest lønnede rammes hårdest af ledighed under corona”, <i>danskekommuner.dk</i>, 16. november 2020
Omfang	Ca. 100 sider
Særlige fokuspunkter	<p>Økonomisk vækst og velfærd De økonomiske mål Økonomiske styringsinstrumenter</p> <p>Velfærd og velfærdstrekanten De tre forskellige velfærdsmodeller Velfærdsprincipper Den universelle velfærdsstats udfordringer: den økonomisk globalisering (stigende konkurrence og outsourcing), mangel på arbejdskraft og den demografiske udvikling, borgernes forventningspres Løsninger på den universelle velfærdsstats udfordringer: nedskæringsstrategien, udvidelsesstrategien og konkurrencestaten De økonomiske mål (fokus på økonomisk vækst, lav arbejdsløshed og bæredygtig økonomi) Strukturpolitik, arbejdsmarkedet og flexicurity-modellen Kvalitativ, kvantitativ og komparativ metode</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Individuelt, par- og gruppearbejde Projektarbejdsform Skriftligt arbejde